

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XIII. Exhortatio ut Christianos in Perside agentes complectatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

CAPUT XI.

Contra tyrannos & persecutores, & de captivitate Valeriani.

Nec mihi ipse videor errare mi frater, qui hunc unum Deum profiterar omnium auctorem ac parentem. Quem multi ex iis qui apud nos Imperium tenuerunt, in sano errore acti, pernegare quidem conati sunt. Sed eos omnes huiusmodi exitus quasi vindex oppressit, ut universum nunc hominum genus, illorum Principum calamitates exempli vice proponat iis qui illos imitari studuerint. Horum unus mihi videtur fuisse, ille quem divina vindicta instar fulminis ingruens, fugatum ex nostris regionibus vestras in terras transportavit: qui quidem suo dedecore atque ignominia tropaeum illud tantopere à vobis jactatum constituit.

CAPUT XII.

Quod persecutorum rvinam viderit, quodque jam ob Christianorum pacem latatur.

Enimvero commodè factum videtur, quod nostrâ quoque aetate huiusmodi homines manifestissimè pœnas dederunt. Nam & ego spectator fui exitus illorum, qui nuper iniquissimis iussionibus populum Deo consecratum exagitaverant. Proinde maximas Deo gratias ago, cujus singulari providentia cuncti mortales qui divinam legem observant, reddita sibi pace exultant ac gestiunt. Ex quo planè mihi persuadeo, rectissimè omnia ac tutissimè se habere, cum per puram ac sinceram illorum religionem perque concordem de divino Numine sententiam omnes homines ad seipsum aggregare Deus dignetur.

CAPUT XIII.

Exhortatio ut Christianos in Perside agentes benevole complectatur.

Quantoperto voluptate me afficentes, cum audio id quod mihi maxime in votis est, horum hominum multitudine, Christianorum scilicet (de his enim in praesentia loquor) nobilissima quæque Persidis loca longè lateque esse decorata. Opto igitur ut & tuarum quam florentissimæ, & illorum perinde sint florentissimæ: hoc est ut tuarum, sic

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Οτι κατὰ τυράννων καὶ διακόνων ἢ αὐτῶν ὁμοιωμένων μαλακισθῆναι.

Οὐ μοι δοκῶ πλανᾶσθαι ἀδελφεέ μου, ὅτι κατὰ τυράννων καὶ διακόνων ἢ αὐτῶν ὁμοιωμένων μαλακισθῆναι. Τέτον ἓνα Θεὸν ὁμολογῶν, πάντας ἀποχρηγόν ἢ παύσαι, ὃν πολλοὶ τῶν τῆδε βασιλευσάντων μακροῦσι πλάναις ἰστορίαις ἐπεχείρησαν δυνῆσασθαι, ἀλλ' ἐκείνες μὴ ἀπαύσαι τοῦτον τιμωρὸν τέλει καταπέσει, ὡς πᾶν τὸ μετ' ἐκείνης ἀνθρώπων γένος ἐκείνων συμφοράς ἀπὸ ἀλλῆς ἀποστασῆναι. Β. μαζὲς τοῖς ἀδελφείοις τὰ ὅμοια (ἡλῆθες) ἀμαρτανῶν ἐκείνων ἓνα ἠγάπημα γεγονέναι, ὡς ἐρῆς σκηπτός, ἢ θεῖα μῆνις τῷ τῆδε βασιλεῦσι, τοῖς ὑμέτεροις μέρεσι ἀδελφείοις τῶν αὐτῶν αἰχμῶν πολυβρύχῶν τῶν ὑμῶν τροπαιοῦν ἀποφῆναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Οτι τῶν διακόνων εἶδη τὰς πλώσεις, ἐνδομῶν δὲ τῶν πλῶν τῶν ἡγεμονῶν εἰρήνην.

Α. Ἀλλὰ γὰρ εἰς καλὸν ἐκείνο ἀποστρέψαντες, ἃ ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς αἰῶνι τῶν τῶν τῶν ἡμεῶν ἀποφῆναι δεχθῆναι, ἐπὶ τῷ καὶ αὐτὸς τῶν ἐναρχῶν ἀθεμιτοῖς ἀποστρέψαντες τὸν τῷ Θεῷ ἀνακείμερον λαὸν ὁκλαυθῆναι. διὸ δὴ καὶ πολλὴ χάρις τῷ Θεῷ, ὅτι τῶν πρηνῶν πᾶν τὸ ἀνθρώπων τὸ θεοσεβῶν τῶν θεῶν νόμον, ἀποδοθείσης αὐτοῖς τῆς εἰρήνης, ἢ γὰρ ἡμεῶν καὶ γαυρία. ἐν τῷ τῶν ἡμῶν αὐτῶν πείπισμα, ὡς ὅτι κάλλιστα καὶ ἀσφαλῆστα ἔχειν ἀπάντα. ὅποτε δια τῶν ἐκείνων κατὰ τῶν τε καὶ δοκίμῃ θεοσεβείας, ἐκ τῆς ἀπὸ τῶν συμφορῶν πάντας εἰς ἐαυτὸν ἀλῆθως ἀξίως

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Παρακλήσεις ὡς εἰς τοὺς παρ' αὐτῶν χριστιανούς ἀπὸ τῶν

Τ. Οὕτως ἔκαταλόγε τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἡμῶν τῶν χριστιανῶν, ὡν ὑπερὸν τῶν ὅτων ὁ μοι λόγος, πῶς οἱ μετ' ἐμοῦ ἀκούσαντες καὶ τῶν Περσῶν τὰ κράτιστα ἀπὸ τῶν ἀπὸ ἐστὶ μοι βελομένο, κεκόσμηται. Ἐἴ τ' οὖν ἡμεῶν ὅτι κάλλιστα, ἐκείνοις δ' ἀσάφως ὑπαρξάντων κάλλιστα, ὅ, πῶς κακίον. ἔτω γὰρ ἐξ ἡμῶν

των ὄλων θεοτότῳ πατέρα Θεόν, ἰλεω καὶ ἐν-
μισῶν. τέτρες τοιγαρὲν ἐπειδὴ τοσούτῳ εἰ, ὅτι
ἀπαίθεμαι, τὰς αὐτὰς τέτρες, ὅτι καὶ εὐσε-
βεία ἐπίσημῳ εἰ, ἐχειρίζω τέτρες ἀγάπα
ἀεμοδῶς τῆς σαυτῆ Φιλανθρωπίας. αὐτῶ
τε γὰρ ἡμῖν ἀφείρατον δώσεις διὰ τῆς πί-
στεως τὴν χάριν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ΄.

Ὅπως χειρισταίς μιν ἦν εἰρήνη, σπουδῆ ἢ Κωνσταντίνου
προσευχῶν.

Ὅτω δὴ λοιπὸν τῶν ἀπανταχῆ τ' οἰκ-
μένης ἐθνῶν ὡσπερ ὑφ' ἐνὶ κυβερνήτη
διευθυνομένων, καὶ τὴν ὑπὸ τῷ θεράποντι τῷ
θεῷ πολιεῖαν ἀσπαζομένων, μηδενὸς μηκέ-
τι παρενοχλήσιος τὴν Ῥωμαίων δεχθῆν, ἐν ἐν-
σαθεί καὶ ἀταραχῶ βίῳ τὴν ζωὴν διήγον οἱ
πάντες, βασιλεὺς δὲ κείνος αὐτῶ τὰ μεγάλα
σωτήριον πρὸς τὴν τῶν ὄλων φυλακὴν τὰς
τῶν θεοσεβῶν εὐχὰς, ταύτας ἀναγκαιῶς ἐπο-
ρίετο. αὐτὸς δ' ἰκέτης γηρόμηνος τῷ θεῷ, τοῖς
τῶν ἐκκλησιῶν πατέροισι τὰς ὑπὲρ αὐτῶ λι-
τὰς ποιῶν ἐκέλευσεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

Ὅτι ἐν νομισμασί, ἐν εἰκόσιν, ὡς εὐχομένοι ἑαυτὸν
ἐχάραττον.

Ὅσπερ αὐτῶ τῆ ψυχῆ πίστεως ἐνθέος ὑπε-
ρήκτο δυνάμει, μάθαι ἂν τις καὶ ἐν
τῷ ἐλογίζομενῳ, ὡς ἐν τοῖς χρυσοῖς νομισ-
ματικῇ αὐτῶ αὐτὸς εἰκόνα ὡδ' ἐγράφεαθ δια-
τύπη, ὡς ἀνω βλέπειν δοκεῖν ἀνατεταμένῳ
πρὸς Θεόν, τρέπον εὐχομένε. τέτρε μὲν ὄνω
τὰ σκτυπώματα καθ' ὅλης τῆς Ῥωμαίων
ἐκτεταχέν οἰκουμενῆς: ἐν αὐτοῖς δὲ βασιλείοις
κατάλληλας πύλας ἐν ταῖς εἰς τὸ μετέωρον τῶν
προπύλων ἀνακειμέναις εἰκόσιν, ἐς ὡς ὄρδιῳ
ἐγράφετο, ἀνω μὲν εἰς ἔρανον ἐμβλέπων. τῶ
χειρὶ δ' ἐπιεταμένῳ εὐχομένε γῆματι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ΄.

Ὅτι ἂν εἰδωλοῖς τιθέας αὐτῶ θεῖται, ἢ μὴ δικαίως ἐν.

Ὅτε μὲν ὄνω αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ ταῖς γρα-
φαῖς εὐχομένον ἀνισοεινόμω δ' ἀπειρ-
γρῆ εἰκόνας αὐτῶ εἰδῶλων ἐν ναοῖς ἀνατίθεαθ.
ὡς μὴ δὲ μέχρι σκιαγραφίας τῆ πλανῆ τῶν
ἀπειρημένων μολυμοῖτο ἢ γραφῆ.

A illorum. Hoc enim modo summum om-
nium Dominum ac parentem Deum,
propitium ac placatum habiturus es.
Hos itaque, quandoquidem talis tan-
tusque es, tibi commendo. Hos quan-
doquidem pietate excellis, tibi in ma-
num trado. Hos pro tua humanitate
complectere. Sic enim & tibi ipsi & no-
bis, hac tua fide immensum beneficium
præstabis.

CAPUT XIV.

B Quomodo assiduis Constantini precibus pax data
est Christianis.

IN hunc modum cum omnes ubique
gentes instar navis cujusdam, unius
gubernatoris regerentur industria, &
Imperium ac religionem famuli Dei li-
bentissimè amplecterentur; nec ullus
amplius Romanum Imperium pertur-
baret, cuncti posthac tranquillam &
quietam vitam agebant. Imperator ve-
rò cum piorum hominum preces ad sa-
lutem Reipublicæ plurimum conferre
existimaret, eas quoque necessariò con-
ciliandas sibi putavit. Itaque & ipse
supplex Dei opem imploravit; & Præsi-
dibus Ecclesiarum præcepit, ut pro se
preces ad Deum funderent.

CAPUT XV.

Quod in nummis & imaginibus, precantis
habitu effigis se jussit.

QUANTA porro divinæ fidei vis ac vir-
tus in ejus animo infederit, vel ex
hoc uno conjici facile potest, quod in
aureis nummis exprimi se jussit vultu in
cælum sublato, & manibus expansis in-
star precantis. Et hujus quidem formæ
nummi per univèrsum orbem Roma-
num cucurrerunt. In ipsa vero regia ju-
cta quasdam januas, in imaginibus ad
ipsum vestibuli fastigium positis depi-
ctus est stans; defixis quidem in cælum
oculis; manibus autem expansis pre-
cantis in modum.

CAPUT XVI.

Quod imagines suas in templis Idolorum poni,
lege lata prohibuit.

SIC igitur ille se Deo supplicantem et-
iam in tabulis pictis exhibuit. Quin-
etiam lege lata vetuit imagines suas in
idolorum templis dedicari; ne fortè er-
rore vetitæ superstitionis, vel inani spe-
cie tenus inquinaretur.

